

Wogóle dzieło, posiadające 554 ilustracji, jest bardzo cennym podręcznikiem dla inżyniera-konstruktora, pracującego w danym kierunku.

H. Schlüter: Eisenbetonbau. Rahmen und Gewölbe. Berlin 1914.

Wiadomo, jak ogromne znaczenie ma w budownictwie żelbetowem rama sztywne, wiadomo, że z reguły przychodzi ona w niem częściej w formie „doskonałej“, zupełnej, niż w jakimkolwiek innym dziale budownictwa. To też nic dziwnego, że w literaturze technicznej roi się po prostu w ostatnich czasach o książki, omawiających ten system budowli.

W szeregu tych książek jedną z najlepszych jest może książka omawiana. „Najlepszych“ nie dlatego, aby opanowała cały materiał, nie dlatego, aby omówiła w sposób dokładny i wyczerpujący wszystkie zagadnienia tu zachodzące, nie dlatego wreszcie, aby stała na bardzo wysokim poziomie. Bynajmniej, właśnie z powodów wręcz przeciwnych. Autor pragnął zrobić z niej podręcznik możliwie popularny i cel swój osiągnął w stopniu bardzo znacznym. Pragnął uprzystępnąć książkę tym nawet, którzy nie zaznajomili się z wyższą matematyką i dla nich dodał nawet na końcu „elementy wyższej matematyki zebrane dla użytku statyka“ — i pod tym względem poszedł za daleko. Znajomość paru zasadniczych wiadomości z zakresu matematyki podana w ten sposób, nie może wprowadzić w tak trudne inżynierskie zadania, jak obliczanie utworów wielokrotnie statycznie niewyznaczalnych, a podsuwana w podręcznikach ludziom nie mającym odpowiedniego wykształcenia matematyczno-technicznego musi prowadzić do protegowania inżynierskiego paractwa. Ta uwaga nie zmniejsza przecie wartości książki, wartości bardzo znacznej dla inżyniera.

Autor podaje przedewszystkiem zasady obliczenia utworów statycznie niewyznaczalnych, następnie podaje obliczenie ramy dwu- i bezprzegubowej, ramy o trzech słupach, a wreszcie belek łukowych. Prócz obliczenia analitycznego podaje i wykresne uwzględniając również drogi przybliżone. Na końcu dodane są elementy matematyki i teoria linii wpływowych dla belek o ścianie pełnej (zbyteczna całkiem w tej książce!).

Sposób podania jasny i przystępny, odpowiednie ujęcie przedmiotu, częste nawiązywanie się do literatury technicznej, stawiają tę książkę w rzędzie najlepszych bodaj publikacji z tego zakresu. Wyżej podane uwagi krytyczne, nie dotycząc treści dzieła, nie zmniejszają zupełnie jego wartości.

Dr. Ing. Richard Rossin: Grundlagen zur Berechnung von Steifrahmen mit besonderer Rücksicht auf Eisenbeton. Berlin 1914.

Analogicznie do bardzo wielu książek bieżącej literatury technicznej zajmuje się i ta omawianiem ramy sztywnej, jako zasadniczego kształtu konstrukcji żelbetowych. Autor stara się pójść drogą zwykle prowadzącą do celu najprędzej, t. j. analityczno-wykreslną, podając nowe sposoby rozwiązania. Najpierw zastanawia się nad najprostszymi przypadkami ramy dwu- i bezprzegubowej, potem przechodzi do utworów bardziej skomplikowanych wieloprzęsłowych i wielopiętrowych. Szereg przykładów ilustruje metodę autora.

Książka jest cenna, specjalnie dla konstruktora żelbetowego. *St. Bryła.*

ROZMAITOŚCI.

— **Zestawienie pomysłów do opracowania.** Przy rozważaniu stosownego tematu na konkurs im. śp. br. Romana Gostkowskiego nasunął się zebrany cały szereg myśli, godnych zanotowania; może w czasach spokojniejszych będzie można z pośród nich wybrać nowy temat na następny konkurs. Tymczasem jednak podajemy je do wiadomości Kolegów w nadziei, że może ze swej strony przyczynią się do wzbogacenia tego skromnego zapasu. Zdaniem naszym, niektóre z tych pomysłów nadawałyby się nawet do natychmiastowego opracowania i użytkowania praktycznego, gdyby się znaleźli chętni. Autorowie pomysłów odstępują je bezinteresownie na rzecz dobra publicznego.

Większość pomysłów naturalnie dotyczy odbudowy kraju, lub polepszenia warunków rozwoju gospodarczego.

1. „Najpilniejsze linie komunikacyjne w Galicyi, ich rodzaj i najekonomiczniejsza nawierzchnia; dobór środków komunikacyjnych stosownie do okolicy“.

Nie ulega najmniejszej wątpliwości, że w obecnych czasach zawiodły nie tylko linie komunikacyjne, ale i środki przewozowe w kraju naszym. Ale i przedtem, czyż były dostateczne, czy dość tanie, dostosowane do potrzeb ludności i niezawodne! Jak w organizmie, gdy naczynia i nerwy działają niesprawnie, tworzą się bóleczki i niedowłady, tak i w kraju niedomagającym pod względem komunikacji postęp idzie oporem i trudno leczyć bóleczki społeczne!

2. „Ekonomiczny system środków przewozowych w naszych miastach“.

Użycie koni do przewozu osób i towarów przedstawia tyle stron ujemnych, że warto się zastanowić nad tem, czy w miastach, a przedewszystkiem dużych, nie należałoby użycia koni ograniczyć do niezbędnej potrzeby, a zato postarać się o inne dogodnie sposoby oszczędzenia czasu i grosza przy przewozie towarów, przesyłek, listów itp. Obok rozszerzenia sieci kolei elektrycznej, wprowadzenia samochodów różnych systemów, kolejek wązkotorowych i wiszących, mogłyby oddać znaczne usługi wyciągi stosownie rozłożone, równie pochyłe, stosowny rozkład dworców, magazynów publicznych i prywatnych, dostarczanie środków żywności do mieszkań, odbieranie przesyłek pocztowych i towarowych przez spedytatorów i w. i. Pracujący zawodowo mogliby w ten sposób oszczędzić wiele czasu, a zato dać zarobek innym.

3. „Przedstawić ekonomiczny system ogrzewań skupionych (centralnych), zastosowany do miast (ogrzewania blokowe)“.

Każdy mieszkaniec miasta powinien, zdaniem naszym, korzystać z opału po cenach całowozowych i zużywać opał możliwie ekonomicznie. Nasze piece wprawdzie mogą być ozdobą mieszkania, ale zato zanieczyszczają je znacznie wskutek koniecznego transportu opału, popiołu i potrzebnego czyszczenia sadzy, wprawdzie przyczyniają się do wentylacji mieszkań, lecz wciągają powietrze z otoczenia bez żadnego wyboru, obsługa ich przeciąża służbę w ziemie, a wyzysk ciepła jest bardzo marny (piece kaflowe wydają na pokój tylko kilka do kilkunastu procentów tej ilości ciepła, którą może wydać opał doskonale wyzyskany). Ogrzewania skupione (centralne) są daleko ekonomiczniejsze i wygodniejsze. Próby ogrzewań skupionych, obejmujące całe bloki domów miejskich, wypadły zadowalająco — więc chodzi o przystosowanie rzeczy już znanych do gruntu rodzimego.